

D E C I Z I E

12 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Tatiana Răducanu,

Nicolae Clima și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Ciobanu Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ciobanu Grigore împotriva executorului judecătoresc Bezede Vladimir, intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni cu privire la încasarea restanței la salariu, prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 21 februarie 2013, prin care apelul a fost respins și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni din 17 octombrie 2012

c o n s t a t ă

La 21 februarie 2012 Ciobanu Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Bezede Vladimir cu privire la încasarea restanței la salariu, prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Ciobanu Grigore a indicat că în baza deciziei Curții de Apel Bender din 06 mai 2010 s-au eliberat titluri executorii pentru încasarea în beneficiul lui a sumelor indexate adjudecate de la Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală” Căușeni prin intermediul Primăriei or. Căușeni.

Potrivit titlurilor executorii nominalizate, s-a încasat din contul bugetului or. Căușeni prin intermediul Primăriei Căușeni în beneficiul său salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 11 308,73 lei, restanța la salariu în mărime de 1245,26 lei, prejudiciul cauzat prin privarea de dreptul de a munci 48 842,50 lei, prejudiciu moral în sumă de 12 470 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 2 494 lei, salariul și compensarea pierderilor pentru achitarea cu întârziere în sumă de 9 065,24 lei și prejudiciu moral în sumă de 3 117,50 lei.

S-a încasat câte 0,1 % din suma restanțelor la salariu pentru fiecare zi de întârziere, începând cu 26 octombrie 2006 până la data executării reale, câte 11,88 lei zilnic.

La 20 ianuarie 2011 executorul judecătoresc Bezede Vladimir a preluat procedura de executare, aplicând măsuri de asigurare a executării documentului executoriu.

Prin ordinul de plată nr. 67 din 03 martie 2011 Primăria or. Căușeni a transferat la contul biroului executorului judecătoresc Bezede Vladimir suma de 10882,5 lei cu titlu de restanță la salariu în beneficiul lui Ciobanu Grigore conform titlului executoriu nr. 2r-173 din 06 mai 2010.

Prin ordinul de plată nr. 81 din 15 martie 2011 Primăria or. Căușeni a transferat suma de 93715,34 lei, suma totală transferată fiind de 104 597,84 lei.

Prin Borderoul procedurii de executare din 15 martie 2011 executorul judecătoresc Vladimir Bezede a prezentat Primăriei or. Căușeni calculele penalității în mărime de 19008 lei, sumele adjudecate în mărime de 88 543,23 lei, suma deplină de 107 551,23 lei și a cerut să-i fie achitat onorariul în mărime de 377,55 lei (10% din 100000 lei = 10000 lei + 5% din 7551 lei = 377,55 lei), precum și taxele pentru executarea actelor executorului judecătoresc în mărime 747,00 lei, iar în total suma de 11 124,55 lei.

Documentul executoriu nu a fost executat integral, însă executorul judecătoresc Vladimir Bezede a cerut achitarea onorariului în volum deplin.

La 24 martie 2011 executorul judecătoresc i-a plătit din suma de 104 597,84 lei transferată de Primăria or. Căușeni doar 95 087,95 lei, reținând onorariul în sumă de 9508,89 lei, ce constituie 10% din suma adjudecată.

La 07 februarie 2012 la contul executorului judecătoresc a fost transferată suma de 2953,16 lei care conform art. 41 alin.(3) din Codul de executare trebuia să-i fie eliberată imediat sau cel mult după trei zile lucrătoare, însă pînă în prezent executorul judecătoresc refuză să i-o plătească.

Cere Ciobanu Grigore încasarea de la executorul judecătoresc Vladimir Bezede a restanței la salariu în sumă de 9 508,89 lei, pierderile cauzate din neachitarea la timp a restanței la salariu în sumă de 9508,89 lei transferată de Primăria or. Căușeni și reținută de executorul judecătoresc, penalitate de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie cîte 9,50 lei zilnic, totodată să se prevadă recalcularea penalității 0,1% la data executării reale.

La fel solicită încasarea sumei de 2953,16 lei transferată de către Primăria or. Căușeni la contul executorului judecătoresc prin ordinul de plata nr. 67 din 03 februarie 2012 pentru executarea deplină a titlului executoriu nr. 2r-173 din 06 mai 2010 și prejudiciul moral în sumă 20 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 07 mai 2012 a fost antrenată în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni.

La 05 iunie 2012 Ciobanu Grigore a depus cerere de chemare în judecată suplimentară prin care a solicitat încasarea de la executorul judecătoresc Bezede Vladimir în beneficiul său a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a restanței la salariu și de procesele de inflație în mărime 618,08 lei, penalitatea 0,1 % din suma restanței la salariu în sumă de 4237 lei pentru perioada din 25 martie 2011 pînă la 01 iunie 2012 și prejudiciul moral 20 000 lei.

În motivarea acțiunii suplimentare Ciobanu Grigore a invocat că prin delegația nr. 62 din 03 aprilie 2012 executorul judecătoresc Vladimir Bezede i-a eliberat suma de 2953, 16 lei cu reținere de peste două luni, iar la 01 iunie 2012 cu întârziere de 446 zile conform delegației nr. 105 i-a achitat restanța la salariu de 9509,12 lei.

Cere Grigore Ciobanu încasarea restanței salariale în sumă de 618,08 lei ceea ce constituie rata inflației de 6,5 %, penalității de 0,1% din suma restantă a salariului reținut neîntemeiat în sumă de 4 237 lei și prejudiciul moral 20 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 17 octombrie 2012 acțiunea lui Ciobanu Grigore a fost respinsă.

La 23 octombrie 2012 și 10 decembrie 2012 Ciobanu Grigore a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 21 februarie 2013 apelul depus de Ciobanu Grigore a fost respins, iar hotărîrea Judecătorei Căușeni din 17 octombrie 2012 menținută.

La 08 aprilie 2013 Ciobanu Grigore a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 21 februarie 2013 și a hotărîrii Judecătorei Căușeni din 17 octombrie 2012, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Ciobanu Grigore a invocat că instanțele judecătorești nu corect au aplicat normele de drept material.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2013 recursul declarat de Ciobanu Grigore a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate și în baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Bender din 21 februarie 2013 și hotărîrii Judecătorei Căușeni din 17 octombrie 2012 și emiterea unei noi hotărîri de admitere parțială a acțiunii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bender a înștiințat recurentul că decizia este redactată la 05 martie 2013 (f. d. 79).

Astfel, recursul declarat la 08 aprilie 2013 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din actele pricinii rezultă că prin decizia Curții de Apel Bender din 06 mai 2010 au fost admise recursurile declarate de Întreprinderea Municipală „Salubritate și Amenajare Căușeni” și Ciobanu Gheorghe.

S-a casat încheierea Judecătoriei Căușeni din 26 ianuarie 2010 privind schimbarea modului și ordinii de executare în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobanu Gheorghe împotriva Consiliului orășenesc și Primăriei Căușeni, Întreprinderea Municipală „Apă Canal” și Întreprinderea Municipală „Salubritate și Amenajare Căușeni” și s-a emis o nouă încheiere prin care:

S-au indexat sumele adjudecate în beneficiul lui Ciobanu Grigore prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2006 și hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 25 octombrie 2006 de la Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală” Căușeni proporțional cu indicele de inflație din perioada octombrie 2006 - mai 2009 (24,7%).

S-a achimbat modul și ordinea de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2006 și hotărîrii Judecătoriei Căușeni din 25 octombrie 2006.

S-au desființat titlurile executorii nr. 2a-1362 din 24 mai 2006 și nr. 2-932 din 25 octombrie 2006, cu eliberarea altor titluri executorii pentru încasarea sumei indexate adjudecate de la Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală” Căușeni în beneficiul lui Ciobanu Grigore, conform cărora s-a încasat în mod silit din contul bugetului or. Căușeni prin intermediul Primăriei or. Căușeni în beneficiul lui Ciobanu Grigore salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 11 308,73 lei, restanța la salariu în mărime de 1245,26 lei, prejudiciul cauzat prin privarea de dreptul de a munci 48 842,50 lei, prejudiciul moral în sumă de 12470 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 2 494 lei, salariul și compensarea pierderilor pentru achitarea cu întârziere a acestuia în sumă de 9 065,24 lei, prejudiciul moral în sumă de 3 117,50 lei, cîte 0,1 % din suma restanțelor la salariu pentru fiecare zi de întârziere începînd cu 26 octombrie 2006 (cîte 11,88 lei zilnic) pînă la data executării reale.

Cererea creditorului Ciobanu Grigore privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei pentru neexecutarea hotărîrilor judecătorești a fost lăsată fără examinare (f. d. 21-24).

În temeiul deciziei nominalizate au fost emise titluri executorii (f. d. 8).

Prin ordinele de plată din 03 martie 2011 și 15 martie 2011 Primăria or. Căușeni a transferat pe contul executorului judecătoresc Bezede Vladimir sumele de 10 882,50 lei și suma de 93 715,34 lei în contul achitării datoriei recurentului Ciobanu Grigore (f. d. 9, 10).

La 15 martie 2011 executorul judecătoresc Vladimir Bezede a întocmit borderoul procedurii de executare nr. 009-3281r/11, în care a stabilit onorariul de 11 124,55 lei ce urma a fi perceput de la Primăria or. Căușeni (f. d. 11).

La 24 martie 2011 executorul judecătoresc Bezede Vladimir a eliberat lui Ciobanu Grigore delegația nr. 049 de retragere a numerarului în sumă de 95 088,95 lei (f. d. 12).

La 19 ianuarie 2012 Ciobanu Grigore a solicitat Primarului or. Căușeni achitarea restanței la salariu în sumă de 2953,39 lei pentru întârzierea plății salariului cu 1600 zile (f. d. 14).

Prin ordinul de plată nr. 67 din 03 februarie 2012 Primăria or. Căușeni a transferat în contul executorului judecătoresc Vladimir Bezede suma de 2953,16 lei.

La 21 februarie 2012 Ciobanu Grigore s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, pe care a modificat-o la 05 iunie 2012 solicitînd încasarea restanței

salariale în sumă de 618,08 lei, ceea ce constituie rata inflației de 6,5 %, penalitate la salariul reținut neîntemeiat în sumă de 4 237 lei și prejudiciului moral 20 000 lei.

Judecătoria Căușeni prin hotărîrea din 17 octombrie 2012 a respins acțiunea motivînd soluția că Ciobanu Grigore nu a contestat încheierea executorului judecătoresc din 15 martie 2011 de distribuire a sumelor, nu este în drept să o conteste în prezenta pricină și poate doar solicita Primăriei or. Căușeni stingerea integrală a creanței rezultate din executarea documentului executoriu.

Curtea de Apel Bender a fost de acord cu hotărîrea primei instanțe.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Conform art. 41 alin. (1) și (3) Codul de executare, sumele de pe contul curent special se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul acestuia, iar creditorului persoană juridică i se virează în contul lui.

Sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat sau în cel mult 3 zile lucrătoare.

Actele pricinii atestă că Primăria or. Căușeni a executat integral documentul executoriu la 15 martie 2011 (f. d. 10).

Executorul judecătoresc urma să eliberează creditorului Ciobanu Grigore în numerar ori să vireze în contul acestuia imediat sau în cel mult 3 zile lucrătoare sumele de pe contul special primite ca urmare a executării de către debitor a documentului executoriu.

Conform art. 22 alin. (2) Codul de executare, executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii și să explice participanților la procesul de executare drepturile și obligațiile lor.

Executorul judecătoresc Vladimir Bezede avînd la cont transferată suma de 104 597,84 lei, prin delegația nr. 049 din 24 martie 2011 a transferat doar suma de 95 088,95 lei, iar suma de 9 508,89 lei a reținut-o nejustificat.

La 01 iunie 2012 prin delegația nr. 105 executorul judecătoresc Vladimir Bezede a dispus achitarea în beneficiul lui Ciobanu Grigore a sumei de 9 508,89 lei, adică peste mai bine de un an (f. d. 26).

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, rata inflației în perioada martie 2011 – aprilie 2012 a constituit 6,5% (f. d. 27).

Executorul judecătoresc Bezede Vladimir nu a executat obligațiile sale și prin reținerea plăților ce urmau a fi achitate creditorului Ciobanu Grigore a încălcat dreptul acestuia de a beneficia de sumele adjudecate, cauzîndu-i astfel prejudiciu material prin devalorizarea sumei adjudecate.

Conform art. 10 alin. (1) Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Conform art. 11 lit. g) Codul civil, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

Din datele statistice rezultă că inflația pentru perioada respectivă constituia 6,5% și rata inflației din suma de 9 508,89 lei este echivalentă cu 618,08 lei, care urmează a fi încasată din contul executorului judecătoresc Bezede Vladimir în beneficiul lui Ciobanu Grigore cu titlu de prejudiciu cauzat prin neachitarea în termen legal a sumei de 9 508,89 lei.

Or, în cazul în care executorul judecătoresc Vladimir Bezede avea să fie împuternicit prin lege cu dreptul de a reține sumele respective cu titlu de onorariu pretins, acesta nu avea să le achite ulterior lui Ciobanu Grigore benevol.

Prin însăși achitarea benevolă a sumei reținute, acesta de fapt a confirmat netemeinicia reținerii sumelor și cauzarea prejudiciului material lui Ciobanu Grigore.

Prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de aceste circumstanțe și neîntemeiat au respins pretențiile lui Ciobanu Grigore de încasare a coeficientului inflației de 6,5% din suma de 9 508,89 lei, echivalentul a 618,08 lei pentru reținerea nejustificată în cont de către executorul judecătoresc a sumelor adjudecate.

Din aceste motive recursul lui Ciobanu Grigore urmează a fi admis cu casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii cu încasarea în beneficiul acestuia a sumei de 618,08 lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de inflație.

Pretențiile lui Ciobanu Grigore de încasare de la executorul judecătoresc Bezede Vladimir a sumei de 4237 lei cu titlu de penalitate în cuantum de 0,1% din suma restanței la salariu și a prejudiciului moral de 20 000 lei sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse din următoarele motive.

Conform art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, 227 lit.j), 228 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Ciobanu Grigore nu s-a aflat în relații de muncă cu executorul judecătoresc Bezede Vladimir.

Conform art. 1422 Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Ciobanu Grigore solicită repararea prejudiciului moral cauzat prin neachitarea la timp de către executorul judecătoresc Bezede Vladimir a sumelor adjudecate.

Articolul 1422 Codul civil nu prevede posibilitatea încasării prejudiciului moral pentru neexecutarea la timp a hotărârii judecătorești.

Codul de executare la fel nu prevede dreptul creditorului de a pretinde de la executorul judecătoresc repararea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești.

Prin urmare, cerințele acestuia de percepere a penalității de 0,1% din suma restanței la salariu și încasarea prejudiciului moral de la executorul judecătoresc Bezede Vladimir nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și de instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel și de a emite o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Ciobanu Grigore.

Se casează decizia Curții de Apel Bender din 21 februarie 2013 și hotărîrea Judecătorei Căușeni din 17 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobanu Grigore împotriva executorului judecătoresc Bezede Vladimir, intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni cu privire la încasarea restanței la salariu, prejudiciului material și moral și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ciobanu Grigore împotriva executorului judecătoresc Bezede Vladimir, intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni cu privire la încasarea restanței la salariu, prejudiciului material și moral.

Se încasează de la Bezede Vladimir în beneficiul lui Ciobanu Grigore suma de 618 (șase sute optsprezece) lei 08 bani cu titlu de prejudiciu material sub formă de inflație.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Tatiana Răducanu

Nicolae Clima

Sveatoslav Moldovan